

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemana velja:

Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za jeden mesec 1 gl. 40 kr.

V administraciji prejemana velja:

Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za jeden mesec 1 gl.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (in s e r a t e) vsprejema upravnštvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon-štev. 74.

Štev. 261.

V Ljubljani, v ponedeljek 15. novembra 1897.

Letnik XXV.

Državni zbor.

Dunaj, 12. novembra.*)

Novi predsednik.

Včeraj je dr. Ebenhoch iz Linca brzojavno naznanil, da nikakor ne vsprejme izvolitve predsednikom, temveč hoče kot navaden vojak s svojimi tovariši z večino služiti dobri stvari. Desniški klubi so bili v istini v zadregi ne morda vsled pomanjkanja sposobnih mož za to odlično mesto, temveč ker z ozirom na razmere želé, da bi bil Nemeec na predsedniškem mestu. Ves trud je bil brezuspešen, in ni preostajalo drugega, nego voliti predsednikom dosedanjega prvega podpredsednika. In tako je bil danes vitez David Abrahamowicz od 318 oddanih glasov s 186 izvoljen predsednikom; 125 glasovnic je bilo praznih. Tri glasove je dobil znani Mittermayer, jeden glas Schönerer, tri dr. Lueger, kar priča, koliko resnosti je med nekaterimi ljudskimi zastopniki.

Novoizvoljeni predsednik izjavi, da se zaveda težke naloge in velike odgovornosti. Ne gre se več za poslovni red, gre se že za obstanek parlamentarizma. To pa se more doseči le z dobro voljo vseh strank. In v tem smislu hoče voditi obravnave. (Zivahno odobravanje na desnici, levičarji so začetkom govora demonstrativno zapustili dvorano.)

Ministerska zatožba.

Kot morska kača se vije to vprašanje že dolge tedne po parlamentu. Sekajo jej glave z ostrimi meči, toda zver je neobčutljiva, neusmrtljiva, levičarji jo vlačije kot naravoslovsko prikazen v menažerijah po raznih mestih in trgih ter kažejo radovednemu občinstvu proti prosti vstopnici. Kot pla-

*) Zakasnelo vsled zamude pri vlaku.

čilo za svoj trud zahtevajo le hvaležen spomin na one može, ki so jezikovni naredbi razobesili kot Gesslerjev klobuk.

Sinoči sta govorila dr. Vašaty in dr. Menger, vsak po svoje proti jezikovnim naredbama; danes se debata nadaljuje in skoraj gotovo konča.

Badeni se zagovarja.

Takoj po izvolitvi predsednika vstane grof Badeni ter govori približno tako:

Ze spomladi se je zbornica pečala s tem vprašanjem ter prešla na dnevni red, zato je pač umestno vprašanje, ali je nova zatožba zaradi iste stvari opravičena z ustavnega stališča. Zato pa tudi odločno ugovarjam izrazu „zatoženi ministri“, ki ga rabijo nekateri govorniki na levi. (Pohvala na desnici.) Ker tožniki niso našli novih argumentov, zato se tudi jaz sklicujem na to, kar sem že izjavil v zbornici. Ze maja meseca sem dokazal, da je zatožba neutemeljena. Istotako ponavljam, kar sem govoril v gospodski zbornici, da je vlada vedno pripravljena s svojega stališča podpirati zbornico, da se jezikovno vprašanje reši zakonitim potom. (Pohvala na desnici.) In ko bi zbornica sama ne sprožila tega vprašanja ali ko bi vsled raznih vzrokov obtičalo v odseku ali drugod, potem bode vlada sama to vprašanje resno uzela v roke, da konča vedni prepir med Čehi in Nemci na podlagi kompromisa obeh strank. (Pohvala na desnici.) Iz tega utegneta sklepati, da jaz in vlada še ne mislimo odstopiti. In če so Vam (proti levi) te besede neprijetne, jaz ne morem za to. Toda to je istina, kar sem ravnokar izjavil. (Pohvala na desnici.) Zato prepuščam vaši razsodbi, ako menite, da s sedanjimi sredstvi dosežete svoj namen ter sporazumljenje, katero želite

vi, katero želim tudi jaz. Vlada hoče na vsak način doseči ta namen. Navzlic žalostnim dogodkom v zbornici je vlada še vedno prepričana o pomenu in važnosti nemškega naroda v Avstriji. Vlada hoče sicer biti pravična nenemškemu narodu, toda vestno in resno hoče izvrševati svoje dolžnosti nasproti nemškemu narodu (ta stavek je bil za desnico mrzel poliv, levičarji v trenutku niso vedeli, kaj bi rekli, zato so molčali). Ker pa se mi je očitalo od raznih govornikov, posebno od d'Elverta, da molčim in ne odgovarjam tožnikom, zato hočem ob kratkem odgovoriti, da vladi skoraj ne preostaja prilike, ker drugi govorniki porabijo preveč časa. (Veselosť.) Govorniki navadno ne mislijo na razmere pred jezikovnimi naredbama ter se delajo, kakor da bi zadnji naredbi provzročili ves prepir. Toda napake, ako so bile napake, storile so se že preje. D'Elvert je končal včeraj svoje govor, da morda vlada ni iz zlobnega namena, temveč bolj iz nevednosti in nerodnosti izdala naredbi. — Na to odgovarjam: Jaz sem prepričan, da vi tako postopate, ker vas priganjajo Vaši nemškonacionalni volivci. („Tako je“ na levi. — Dr. Pommer: In naše narodno prepričanje!) Toda jaz mislim, da bi vsaj kratko premirje več koristilo Vašim volivcem. Zato ne dvomim, da imate dobro voljo; ali pa imate tudi potrebno spretnost, to prepuščam Vaši razsodbi. (Zivahna pohvala na desnici.)

Grof Badeni je govoril jasno in odkrito; dobričal se je levičarjem ter jim v imenu države polagal na srce, naj glasujejo za nagodbeni provizorij in tako pokažejo, da so in ostanejo gospodarji v Avstriji. Dasi te besede grofu Badenju morda niso šle od srca, ker jih je narekovala kruta sila, vendar so nekako poparile desnico, posebno pa Čeha. Toda, čemu bi navajali javne skrivnosti. V zbornico mo-

LISTEK.

Vereščagin.

(Dalja.)

Sedma slika: Vrnitev iz Petrovskega gradu.

Po ulici prihajajo konjeniki, v ozadju požar in dim, na obeh straneh ulice tleči ogorki in kadeče se stene pogorelih hiš.

Slika ugaja posebno radi izbornega kolorita, požar v ozadju in črnosivi valeči se dim, odsvit ognja na stenah v ospredju na desni strani slike, to je naravnost čudovito!

Osma slika: V Gorodnji — naprej ali nazaj?

Veledramatičen prizor v tej tišini, pričakuje se nekaj važnega. Slika nam predstavlja izbo lesene kočé, v kotu miza, za mizo sedi s podprto glavo Napoleon in strmi v razgrnjen zemljevid, z obraza se mu čita razburjenost in neodločnost, pod mizo raztrgani ovitki in listi. Ob drugi steni koncem mize sedi kralj Murat, pred njim na mizi leži njegov imenitni klobuk z nojevimi peresi, poleg Murata stoje drugi poveljniki, vsi zro nevtrpno in vprašujoče v Napoleona, ki se za-nje niti ne zmeni.

Da se položaj vsaj nekoliko razume, bodi mi dovoljeno, navesti par odstavkov iz knjižice: „Vodnik po Vereščaginovi razstavi“, v kateri knjižici Ve-

reščagin sam obširno, po nekodí prav v stilu patrišnega romana razlaga pomen slik.

Mej potoma je Napoleon izvedel, da se je polastila francoska divizija brez boja Malo-Jaroslaveca, a takoj naslednje jutro je prejel poročilo, da so Rusi pregnali divizijo in da se je vnel hud boj mej obema sovražnikoma. O tem se je prepričal skoro sam, kajti z bližnjega griča je natanko razločil streljanje. Ko so strelji ponehali, stopil je v prvo kočé vasi „Gorodnja“, par vrst od Malo-Jaroslaveca, kamor je z vojsko baš korakal, a Rusi so ga prehiteli in mu zastavili pot. V uborni kočé je zbral krog sebe poveljnike: dva kralja, štiri vojvode in maršale, da se z njimi posvetuje. Napoleon je predlagal, da se odpravijo naravnost v Petrograd, maršali niso bili zadovoljni s tem nasvetom in ga opozorili, naj vendar pomisli, da ni poletje, ampak trda zima. Sploh je bil Napoleon ves zmešan. Najrajše bi bil imel mir, da bi se lahko vrnil na Francosko brez sramote. Sramota, sramota, te se je najbolj bal! Pisal je sicer carju Aleksandru prijazno pismo, a nobene odgovora. In kaj je naposled sklenil vojni svet? Vrnitev v domovino.

Četrta slika: Plamen in odsev požara.

Majhna slika predočuje goreča slemena in ognjeno nebo. Takega požara še nismo videli, — kakor bi res gorelo.

„Bilo je strašno,“ poroča neki sodobenik. „Štiri

noči je bilo svetlo kakor po dnevi. Plameni z obeh strani ulice so se združili in tako tvorili ognjen obok nad ulico . . . 14 000 hiš je pogorelo.“

Šesta slika: Miru pričakuje.

Prav za prav Napoleonov portré brez ozadja, a izborna duševna študija.

Napoleon bi bil šel najrajši takoj nad Petrograd in tako prisilil Aleksandra k miru, a radi hude zime se mu je to zdelo nemogoče. Zato je skušal lepim potem carja pripraviti do tega: pisal mu je lastnoročno, prijateljsko pismo. Odgovora ni bilo, a Napoleon je čakal in čakal, strašno ga je morila ta negotovost. Nevztrpnost, potrtnost, užaljen ponos, to vse se čita iz njegovega zamišljenega obraza.

Jednajsta slika: Počitek.

Po tleh sedé vojaki z zavitimi obrazi, tišče se drug drugega. Debele snežinke naletavajo, oster veter siplje vrh vojakov droban sneg in preti z zameti.

Človeka kar strese, ko zagleda to sliko. Vereščagin piše:

„Včasih so po noči nastali divji sneženi viharji; potem so se tiščali počivajoči vojaki drug drugega, bučanje in tulenje viharja ni moglo prevpiti vzdihovanja in jadikovanja, katero je prihajalo iz množice zmružujočih častnikov, generalov in prostakov . . .“

Peta slika: Maršal Davoust v samostanu Čudor. Odprta vrata cerkve, v kateri se je nastanil Da-

rajo priti sami Wolfi, potem šele bodo Slovani faktor, s katerim treba računati.

Za ministerskim predsednikom sta govorila proti zatožbi Zallinger in Dzieduszycki, za zatožbo dr. Kronawetter, dr. Bärnreither in dr. Russ. Ob 1/5. uri predlaga Treuinfels konec debate, ki je bila z glasovanjem po imenih vsprejeta. Kot generalna govornika govorita nocoj še pro dr. Chiari, contra dr. Herold; nato se vrši glasovanje o zatožbi, ki gotovo zopet pade pod klop.

Dunaj, 14. novembra.

Parlamentarni položaj.

Zadnji petek je bil in ostane velepomemben v zgodovini avstrijskega parlamenta. Bil je ta dan odločilen boj med Slovani in Nemci, med narodi druga vrste in nemško hegemonijo v Avstriji. — Mnogi nemški listi sicer izražajo veselje, da so zastopniki nemškega naroda z malimi nečastnimi izjemami stali kot jeden mož proti Badeniju in slovenski povodnji. Pustimo jim to navidezno veselje, s katerim pokrivajo svojo nevoljo. Kakor Nemci naglašajo, da so dovolj močni in se morejo zanašati na svojo moč, istotako in še z večjo pravico smemo reči mi: ne pričakujemo od vlade, naj se imenuje kakor-koli, da bi nam ona prostovoljno dala naše pravice, da bi povsod v življenju uveljavila ljudske želje in zahteve. Zistem je, proti kateremu se moramo boriti za svobodo cerkve, narodna prava in ljudske pravice. Zistemi pa se rušijo ali ustanavljajo po dogodkih, ki stresajo podlage državam. Mi smo v prehodnem stanju, vera v Boga, zaupanje v pravico in samozavest nas morejo rešiti iz sedanjega vrtinca v mirno reko nadaljnega življenja. Nemci v veliki večini še niso prepričani, da je Avstrija že l. 1866 nehala biti tudi na vnanje nemška država, in so le član velike narodnostne družine v državi avstrijski. Boli jih, kar je naravno, da so zgubili krmilo iz rok vsled svoje nestrpnosti in politične kratkovidnosti. Zato z vso silo in brezozirnostjo napadajo močnejšega nasprotnika, ki se jim ne umakne z bojišča. O spravi nočejo slišati, ker bi se morali odreči za vedno mnogim svojim predpravicam. Sklicujejo se na svoje brate onkraj črnozoltih mejnikov, toda odmevajo jim nazaj lepi nauki, naj si sami uredé svoj dom, naj se sprijaznijo z ostalimi sodržavljanji.

In to bi bilo za Nemce, za državo in vse narode najbolje, najkoristneje. Ko se poleže v Avstriji narodnostni prepir, ko se ustanovi stalen mir med narodi, tedaj se zberó in združijo vse moči v prosep celokupnega prebivalstva in večji ugled države nasproti inozemstvu. Čas germanizacije je malone potekel in razne ideje ter načela so Nemce razcepile v mnogo strank, katerih ne združijo vsi nemški voditelji.

voust, pred vrati stojita dva grenadirja na straži, skozi vrata se vidi maršal z adjutanti.

Slika je znamenita radi kolorita, ki je podoben koloritu druge slike.

Dvanajsta slika: Prosta pot — le pridite!

Gozd, v najrazličnejših oblikah čepi po drevju in grmovju debel sneg. Med drevjem čakajo oboroženi mušiki Francozov, kojih bajoneti in rudeči čopi na čakah se čisto malo vidijo izmej vejevja. Mej mušiki je posebno dobro naslikan njih poveljnik Semen Arhipovič. Slika se nam zdi neka študija snega v gozdu, kajti sneg zavzema skoro celo ospredje.

Trinajsta slika: Ujeti — ustreljeni.

Po brezah sneg, po tleh zmrzel, trd sneg, da se nam zdi, da ga slišimo škripati pod nogami stopajočih vojakov. Snežinke naletavajo. Na levi strani slike dva konjenika in jeden pešec, ki salutira, pred njim kleče zvezani trije mušiki, mej njimi Semen Arhipovič. Na desni strani slike so si zakurili Napoleonovi maršali ogenj in se grejejo, a on sam stoji široko razkoračen pred njimi, obrnjen k pozdravljajočemu vojaku, ki je privedel tri vjetnike. Nekako srdito, resno se drži Napoleon. Na obzorju se vidi ogromna armada.

Kolorit slike je podoben koloritu desete slike. Napoleon je tu kakor tam debel, golobrad možiček z zelenim plaščem, polovica obraza je zavitega, na 1., 3., 9. in 8. sliki vidimo Napoleona navadno oblečenega: siv plašč in znani črni francoski klubuk spredaj s kvišku zavihanimi krajevci.

To smo videli pri zadnjem glasovanju. Navzlic vsemu hujskanju in psovkam niso hoteli nekateri člani nemške katol. ljudske stranke poganjati lesenega konja v Trojo, v katerem so stali in čuli nemški liberalci s svojimi pomožnimi četami. — Zglašali so se že pred mislijo mnogi, da bi morali ogrevati na svojih prsih mrzlega, strupenega gada. Le vsled največjega pritiska so nekateri člani te stranke glasovali proti Pacakovemu predlogu, nota bene, ne proti jezikovnim naredbama, ker so imeli svoj predlog, v katerem so izrazili željo, da vlada zakonitim potom uredi narodnostno in jezikovno vprašanje.

Desnica se je vzdržala na površju navzlic nevarnemu viharju. Na pomoč so jej prišli poljski radikalci z leve, katere so vsled tega soc. dem. in njihovi sosedje strupeno napadali.

Najvažnejša točka je sedaj nagodbni provizorij, katerega hočejo levičarji preprečiti z vso silo in vsemi sredstvi, katere si izmisljajo zvite glave.

Včeraj je bila v proračunskem odseku dolga debata o tem, ali boji o nagodbnem provizoriju tudi nadrobna razprava.

Načelnik dr. Kramar je v soglasju s člani večine odgovarjal levičarjem, da ne dopusti nadrobne razprave, ker obsega predloga jeden sam paragraf.

Levičarji dr. Pergelt, dr. Steinwender, dr. Russ, dr. Menger, dr. Fournier in Kaiser so z vso rabulistiko skušali doseči nadrobno razpravo, da bi provizorij zavlekli in preprečili.

Ker je bil že vsprejet konec debate, hotel je grof Pininski vsaj deloma ustreči levičarjem ter je predlagal, naj se iznova otvori debata, v kateri morejo levičarji izraziti vse želje.

Ta predlog je bil vsprejet z vsemi glasovi proti Mladočehom.

Nato je trgovinski minister baron Glanz odgovarjal raznim predgovornikom ter priporočal predlogo.

Dr. Rutowski in Jax sta naštevata razne koristi, katere ima Ogerska od Avstrije na podlagi sedanje pogodbe; dr. Fournier je zagovarjal obstrukcijo, Daszynski je razkladal svoja soc. demokratska načela, Forcher pa dokazoval, da vlada zatira Nemce, vsled česar ne more glasovati za provizorij.

Vsi govorniki so več govorili o jezikovnih naredbah, nego o pogodbi z Ogersko. Popolno neresnično in zlobno pa je očitiranje levičarjev, da desnica vsled raznih vladnih koncesij glasuje za provizorij. Sedaj se ne gré za novo nagodbo in na desnici ga ni poslanca, ki bi glasoval za desetletno nagodbo, kakor je bila; gré se za provizorij, za jednoletno podaljšanje nagodbe. In za to podaljšanje mora desnica glasovati, ako se hoče vzdržati kot večina, ki je odgovorna za državne potrebe. Levica pa je odgovorna, da državni zbor že sedaj ne sklepa o nagodbi, ki bi Avstriji prihranila več milijonov.

Oglašenih je še več govornikov, a mogoče je, da že v torek proračunski odsek vsprejme provizorij, ki pride takoj v zbornici na dnevni red. — Akoravno bode levica v zbornici nagajala z obstrukcijo na vse mogoče načine, vendar je upanje, da bode do konca novembra ali vsaj prve dni decembra državni zbor rešil provizorij.

V sredo opoludne se snide delegacija, ki bode zborovala med obravnavaми drž. zbora; v sredo popoludne ob 3. uri pa ima poslanska zbornica sejo, v kateri se bode volil prvi podpredsednik. — Desnica je jedina, da izvoli dr. Kramara. Kandidat za drugega podpredsednika še ni določen.

Politični pregled.

V Ljubljani, 15. novembra.

Delegacijsko zasedanje. Jutri se snideta na Dunaju delegaciji to- in onostranske državne polovice h kratkemu zasedanju. Zasedanje avstrijske delegacije se otvori ob 12. uri, mej tem ko se ogerski delegatje snidejo k prvi seji še le jutri popoludne. Predsednikom avstrijske delegacije je odbran član grof Franc Thun, namestnikom vitez Jaworski, razpravam ogerske delegacije bode pa predsedoval grof Szapary, njegov namestnik pa je Koloman Szell. V sredo opoludne se vrši vsprejem delegatov pri cesarju, in sicer pridejo ob 12. uri na vrsto delegati ogerske, ob 1. uri pa delegati avstrijske polovice. Vlada bode takoj v prvi seji pred-

ložila vse svoje načrte in izrazila željo, da se razprava o njih kolikor možno pospeši.

Poslanska zbornica ima, kakor smo že poročali, prihodnjo sejo v sredo popoludne ob 3. uri. Na dnevnem redu je poročilo finančnega odseka o vladni predlogi in nujnih predlogih glede državne pomoči onim krajem, ki so trpeli vsled zadnjih vremenskih nezgod. Govorniki za to točko dnevnega reda se bodo vpisavali ob 11. uri dopoludne istega dne v pisarni zborničnega predsednika. Razni krogi se nadejajo, da bode povodom razprave o tako nujni zadevi obstrukcija mirovala, ako imajo njeni člani le količkaj čuta za potrebo svojih volilcev. Seveda, ako bo hotela nemško-liberalna in nacionalna kričaška klika tudi to pereče vprašanje porabiti v svoje namene in zavlačevati razpravo le radi tega, da se dalje časa onemogoči rešitev vprašanja o nagodbnem provizoriju, potem ni misliti na mirno debato o teh nujnih zadevah. Kričači so letos že itak zadostno pokazali, da so jim potrebe in stisne volilcev le deveta brigada.

Radikalni Poljaki, kakor nazivljajo razni krogi strančico državnega zbora, v kateri je šest članov somišljenikov Stojalovskega in ki je, ako smemo tako trditi, s svojimi glasovi odločila, da je zmagala desnica in pogorel predlog nacionalno-liberalne klike na zatožbo skupnega ministerstva radi jezikovnih naredeb, so se v obilni meri zamerili „zatoranemu“ nemstvu v Avstriji. Akoravno je z njimi glasovala tudi poljska ljudska stranka, obstoječa iz treh članov, izlivajo vendar nemški kričači ves žolč nad prvo omenjeno strančico, ker je ravno ona s svojimi glasovi odločila poraz nemških predlagateljev. Norčujejo se iz njih ter jim svetujejo, naj zamene takoj svoje sedeže na desnici, ker na levi, in še celo skrajni levi, kjer so bili dosedaj z ozirom na veliko nasprotje, ki so je kazali njeni člani nasproti Poljakom ni zanje več mesta. — Somišljeniki Stojalovskega niso nasprotni Poljakom radi narodnosti, za katero se je tu šlo v prvi vrsti, marveč le radi tega, ker se ne strinjajo s socialno-gospodarsko politiko poljskega kluba. Ker se toraj somišljeniki Stojalovskega zavedajo, da so Poljaki, toraj kot taki morajo storiti svojo narodno dolžnost. V tem smislu se je tudi izjavil član posl. Danielak.

Rusija je v zadnjem času zopet pokazala Grkom svoje prijazno lice. „Novoje Vremja“ se v prvi vrsti zelo nepovoljno izraža o večnem zavlačevanju grško-turškega, oziroma krečanskega vprašanja. Ta list pravi, da, ako je Turčiji tako težko dovoliti otoku avtonomijo, ali otok celo odstopiti Grkom samim, si lahko pomaga iz zadrege s tem, da odstopi otok Kreto Rusiji, kakor je storila Avstrija l. 1866, ko je Franciji odstopila kos ital. zemlje, akoravno je bila Avstrija zmagovalka nad Italijani. Rusi bi potem izročili pridobljeni otok grškemu narodu v upravo. Na ta način bi se seveda najkrajšim potom rešilo krečansko in tudi grško-turško vprašanje, ko bi le sultan bil zadovoljen s takim navetom. O neizvedbi te ideje so pa Rusi bojda ravno tako prepričani, kakor ostali evropski politiki.

Nemški državni tajnik Bülow pri papežu. Kakor se nam je brzojavno sporočilo, sprejel je sv. Oče minuli petek v avdijenci nemškega državnega tajnika Bülowa v zasebni avdijenci, ki je trajala štirideset minut. Spremljal ga je pruski poslanik pri Vatikanu. Papež je vsprejel nato tudi soprogo tajnika Bülowa. Samo na sebi bi to ne bilo nič nenavadnega, ko bi nemško liberalni listi ne bili tolikega krika povzročili radi tega, da se drzne zastopnik Nemčije klanjati se vatikanskemu vjetniku, in že sedaj ne ugibali, kako bi se nad njim zmaščevali.

Uprava ubožnih zakladov v Franciji je že dalje časa tisti predmet, na katerega z neznanško poželjivostjo preži sedanja vlada. Poskušala je že na vse mogoče načine, kako bi se polastila precejšnjega premoženja, toda izjalovili so se dosedaj vsi poskusi. Poskusila je vlada nedavno tudi že s podržavljenjem vseh takih zavodov, katerim bi načelovali seveda državni uradniki po vladinem receptu. Tedaj so pa povzdignila svoj glas razna sodišča ter dokazovala, da bi bilo tako postopenje protizakonito. Ker toraj vlada ni imela v tem oziru nikake moči, izmislila si je zvita glava notranjega ministra Barthou načrt novega zakona, ki bi to vladino nakano odobral in razveljavil. Zakon zadobi brezdvomno svojo veljavo v ne predolgem času in potem bo vlada lahko stegnila svoje kremplje po premoženju mnogoštevilnih, večinoma katoliških dobroteljskih zavodov, ki bodo naravno morali potem,

ako jih država ne bo voljna več podpirati, za vselej prekiniti svoje človekoljubno delovanje. Reveži bodo pa morali okušati „sladkosti“ „kulturkampfa“.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 15. novembra.

(Gonja na bele sužnje.) Z ozirom na lovljenje kmetijskega prebivalstva za na pot v Brazilijo, izdá knezoškofjski ordinarijat v prihodnji številki „Sko-fijskega Lista“ nastopni razglas: Visoko c. kr. deželno predsedništvo za Kranjsko sporoča v svojem dopisu z dné 31. oktobra t. l. št. 5313/pr. nastopno: „Po nekem sporočilu visokega c. in kr. ministerstva za zunanje zadeve na visoko c. kr. ministerstvo za notranje stvari je sklenila državna vlada v S. Paulo meseca avgusta leta 1897 s tvrdkama A. Florita & Comp. in José Antoneo dos Santos pogodbo, s katero se obe tvrdki zavezuje, v teku treh let spraviti 60.000 naseljencev iz Evrope v državo S. Paulo. Po tej pogodbi se prva teh tvrdk zavezuje, nabrati med drugimi 10.000 Avstrijcev, in sicer po Tirolskem, Štajerskem, Goriškem, Primorskem, po Istri in Galiciji. Vseljenci morajo biti izključno le poljedelci. Opravljali bodo pri pridelovanju kave tista dela, katera so opravljali doslej večinoma zamorci in katerih so se zlasti gališki naseljenci vsikdar odločno branili. Bati se je torej, da utegnejo izseljence, ako ne pojde drugače, spraviti celo s silo na kavne nasade. Čisto izključeno je pa pri tem, da bi prišli na vladne naselbine, na katere gališki izseljenci tako radi hodijo, ker vlada na naselitev samostojnih kolonistov ni pripravljena in je sploh zadnji čas popolnoma ustavila naseljevanje kolonistov po državnih naselbinah. Ker proti tvrdki A. Florita & Comp. v slučaju, ako bi svoje zaveze ne držala, znatna globa, napela bo brezdvomno po svojih agentih vse sile, da spolni svojo obljubo. Zato bo gotovo razvila hudo agitacijo za izseljevanje v imenovano državo. Omenjena tvrdka je v neposredni zvezi z genoveško parobrodno družbo „La Ligure brasiliána“ in „La Ligure americana“. Ona ima namreč njuno zastopstvo za Brazilijo in njen agent za Avstrijo je glasoviti Anton Gergolet v Genovi. Družba „La Ligure brasiliána“ namerava neki, po sporočilu c. in kr. generalnega konzulata v Genovi, osnovati v Vidmu (Udine) agenturo za izseljevanje, kar utegne biti v zvezi s predstoječo zadevo.“ Vsled tega se je bati, da utegnejo pri teh razmerah izseljevalni agentje pomnožiti svoje napore, in zato prosí visoko c. kr. deželno predsedništvo, naj bi tudi č. duhovščina podpirala delovanje političnih oblastev, ki meri na to, ljudi podučiti in odvracovati od osodepolnega izseljevanja v Brazilijo. Ta bojazen je le preveč opravičena z ozirom na razne prežalostne skušnje zadnjih let, opravičena ne le zaradi tega, ker spravljajo izseljenci v Brazilijo v največjo nevarnost svoje imetje, svoje zdravje in svoje življenje, ampak še več zaradi tega, ker spravljajo v največjo nevarnost svojo dušo, svoje večno zveličanje. Prosim torej č. gospode dušne pastirje, naj povsodi s pazljivim očesom zasledujejo pogubno delovanje agentov ter podučé in opozoré ljudi pravočasno na žalostno osodo, ki jih čaka v brazilijanskih kavnih poljanah, ker zapeljanim in na led speljanim ne bo mogoče več pomagati. — Kar tu velja za duhovne, velja za vsacega rodoljuba, da poučuje ljudstvo ter je svari, iti sleparskim agentom na limanice. Vsem torej veljaj geslo: Boj proti gonjačem belih sužnjev!

(Bralno društvo v Mostah.) Pravila novega bralnega in izobraževalnega društva v Mostah je vlada že potrdila in se potrebno društvo osnuje v najkrajšem času.

(† Častni kanonik Ivan Hofstetter.) Iz Postojine nam je prinesel včeraj brzovjav nenadno in žalostno vest, da je včeraj zjutraj umrl č. gosp. dekan Ivan Hofstetter. Vedeli smo sicer, da že dalje časa boleha, a da bode tako nagloma prominul, nismo menili. Skoro 30 let je pokojnik pastiroval v Postojini kot župnik in dekan, od 18. dec. 1867 kot naslednik zgodovinarju Petru Hitzingerju, ki je ondi umrl dne 29. avgusta 1867. Rojen v Ljubljani dne 13. novembra 1822 in v mašnika posvečen 31. julija 1847, je služboval nekaj let kot beneficijant v St. Jurju pri Kranju, kot kaplan v St. Vidu na Vipavskem in od leta 1854—67 kot kurat v Vrhpolju pri Vipavi. Bil je vseskozi vzoren duhovnik, blag značaj in velik prijatelj solske mladine. Radi zaslug na solskem polju je dobil že l. 1883 viteški križ Fran Josipovega reda, leta 1886 pa je bil imenovan z rajnim

ribniškim dekanom Martinom Skubicem, častnim kanonikom kapitola ljubljanskega. Ko je letos obhajal petdesetletnico mašništva, priredili so mu vdani Postojinci prelepo svečanost. Naj blagi, zaslužni moz počiva v miru!

(Splošni avstrijski kmetijski shod) sešel se je včeraj ob 10. uri dop. na Dunaju. Na tisoče kmetov se je zbralo iz vseh avstrijskih kronovin, tudi več Slovescev je med udeležniki. Shod je pozdravil tudi župan dr. Lueger, ki je naglašal, da se morajo kmetje in njihovi prijatelji organizovati in združiti za svoje pravice ne gledé na narodnost in politično strankarstvo. Kmet je in ostane steber države, kruhodajalec vsem ostalim stanovom. Zato potrebuje nujne in izdatne podpore v krutem boju s kapitalom za svoj obstanek. Obširnejše poročilo prihodnjič.

(Dnevni red) občinskega sveta izredni seji, katera bo v torek dné 16. nov. 1897 ob petih popoldne v telovadnici I. mestne deške petrazrednice v Komenskega ulicah. I. Predsedstvena naznanila. II. Čitanje in odobrenje zapisnika zadnje seje. III. Dopolnilne volitve jednega zastopnika mesto odstopivšega občinskega svetnika Jana VI. Hráškega v razne odseke. IV. Poročilo o navodilu za okrajne načelnike. V. Poročilo o proračunu za l. 1898 mestne klavnice in loterij. posojila. VI. Poročila stavbinskega odseka v raznih prošnjah in ugovorih v stavbnih zadevah. VII. Poročila policijskega odseka o oddaji naprave novega voza za prevažanje jetnikov, o zavarovanju mestnih stražnikov, o navodilu za mestnega jetničarja in o nasvetih mestnega fizikata. VIII. O dovolitvi kredita za nekatere poprave pri klavnični administracijski hiši. IX. Poročilo o prošnji Liehtenthurnovega zavoda za brezplačno vodo in o prošnji prvega monterja M. Grossmana za podporo. X. Nasvet glede spremembe cenika o sprejemanju električnega toka.

(Z Dunaja.) Kakor smo zadnjič poročali, uprizorili so nemško-nacionalni dijaki demonstracijo na čast Wolfu in Schönererju. Te demonstracije se je udeležila tudi židovska zveza „Fidelitas“, ki je tulila z nacionalci „heil Wolf“. To pa ni bilo po všeči ostalim židovskim dijakom. V soboto dopoldne, ko je med 11. in 12. uro na vseučilišču takozvani „bumel“, pričakovala je židovska zveza „Kadimah“ pred avlo zvezo „Fidelitas“, da jo vsprejme po svoje. Ko se prikaže nekaj članov, zaženo kadimahni grozen vrišč in vsi jo udero v avlo. Tu se vname pretep, pri katerem je marsikdo kaj skupil. Ko čujejo mestni policaji tako vpitje v avli, se postavi nekaj mož vrh stopnic tik pred vratmi avle. Ko vidijo dijaki to, pozabijo vse prejšnje, in solidarno so obrnili ost proti policajem, češ tu nima policija ničesar iskati, tu so akademična tla. Bila je avla natlačena dijaštva. Ko izjavi nadkomisar, da ne odpošlje stražnikov proč, odide deputacija k rektorju dr. Toldtu. Mej tem je vladal nepopisen hrušč v avli. Policajev je bilo čedalje več, končno okrog 40. Dijaki so vpili v avli: „Hinaus mit der Polipie“ in žvižgali, da je bilo joj! Na cesti pa so gledali ta čudni prizor mimogredoči in se smejali. Slednjič zapustijo policaji mesto pred avlo in zastopijo mesto pod stopnjicami. Dijaštvu v avli se je dovolil prost odhod. Toda dijaki so ostali pred avlo in se smejali policajem. Konečno pride sam rektor na lice mesta in zahteva, da odidejo policaji. Ti so se odstranili v zadoščenje celega dijaštva.

(Iz Žirov) 12. nov. V „Slov. Nar.“ 10. novembra je napisal nek dopisnikarček dolg članek, v katerem se baha na „slavni zmagi“ dne 3. nov. 1897 v bitki pri županu. Dopis je dolg: ima 19 pomišljajev, in večkratna raba „vahčev“ v malo vrsticah kaže, da so se tudi g. dopisniku sline cedile po „ovsenih vahčih“. Čuditi se moramo le predrznosti dopisnikov, da se hvali na zmagi, ko bi liberalci morali reči: Mea culpa, šli bi bili rakom žvižgat, da nismo rabili nepostavnega sredstva; bodimo veseli, da nas na miru puste! G. dopisniku ni všeč, da ni g. Jakob bil doma v sobi in v cerkvi „od zore do mraka, od mraka do dne“, med tem ko so g. Perko in tovariši letali čez hrib in plan. Otožno se spomni g. dopisnik na „več podplatov“, katere je strgal g. Jakob, ko „je obhodial vse kmete“ po Breznici in Koritih in Ledinah. Prav je, da imate sočutje tudi s podplati in z g. Jakobom — a svetovali bi, da ga imate tudi z dr. Tavčarjem, ker vam jih bo on brčkone moral kupiti. Sicer pa je trditve „Narodova“ laž in mi le kličemo: Metla pometaj pred svojim pragom! Vedite, da naših mož poštenjakov ni bilo treba posebno priganjati, to ste skusili i Vi, ker Vas niso poslušali; ni jih bilo

treba toliko loviti, prišli so tako mnogobrojno, kot še nikdar preje, prišli pa brez pijače in denarja iz ptujih rok. Tudi glede „desetorice“ mož iz Ledin je dopisnik slabo poučen. G. Vidmar! šteli bi bili in videli bi bili, da jih je bilo dokaj več. Vaših pa res menda ne več ko — štirje. In ako pravi dopisnik, da so šli Ledinci volit le radi „gospoda“ in ne tudi iz drugega vzroka, jih vrlo slabo pohvali, in Ledinci mu hvaležni biti ne morejo. Koliko „vahčev“ je nabral ledinski g. župni upravitelj s svojima tovarišema: Podobnikovim Janezom in g. Jakobom, še nismo zvedeli. Brčkone bi jih bila tudi g. Perko in g. Vidmar ledinski rada kaj dobila, ako ne drugega, vsaj ostanke. Zakaj ste pa g. Perko, tako tekli v Ledine popoldne istega dne, ko je g. Jakob maševal na Breznici in se je potem brez vašega dovoljenja podal v Ledine, — a ne agitirat od hiše do hiše. Kaj je drugega, kakor strupenska želja po „vahčih?!“ „Teško smo čakali, piše „Narod“, odločilnega dneva, ki naj bi pokazal, je li žirovska dolina in okolica še spita spanje pravičnega, zagrnjena s talarjem „miru in sprave“. Največ opravila je zopet imel g. Jakob. Letal je na vse zgodaj kakor govori „Narod“. Jedne težave pa „Narod“ ni omenil. Bila je namreč dopoldne ponavljalna šola. Gotovo je jezilo g. Jakoba, ko je moral biti ondi cele dve uri, med tem, ko je g. Perko isti dan imel prosto, samo da je bil pisar v volilni sobi.“ — To, to, liberalna gospoda. — Vi pridigate: Duhovnik ima dovolj posla v cerkvi, v javnosti naj molči. Zopet drugokrat slišimo: Duhovniki imajo 24 ur prostega časa. Kje je vaša doslednost? Razvozljajte ta voz. Čeprav imate nas „klerikalen tabor“ za malo omikanega, toliko pa vendar znamo misliti, da po Vašem evangeliju dr. Tavčar et consortes v Zireh in drugod tudi učitelj in advokat nima naloge spuščati se v politiko, kakor je duhovniku ne privolite! Kedo seje razpor pri nas, prašate lahko žirovske može. Vsi od kraja pravijo, da do zadnjih let ni bilo še nikoli take gonje, kakor je sedaj! A tudi Vašega mišljenja možje bodo isto pritrdili, ako so količkaj resnicoljubi. Sedaj pa pride „vahč“, a se naši liberalni gospodi pošteno utika. Voliti je smel vsakdo, ki plačuje 5 gld. davka, a ne direktne marveč vsega z nakladi vred. Nečemo jim očitati, da ne vedo volilne postave, ki govori o petakarjih direktne davka. Saj je isto določbo tudi klical občinski sluga — seveda le za „nazadnjaške Ziranca“. Tudi ne trdimo, da bi bili vsled via in agitacije toliko zmedeni, da bi ne bili vedeli, po kakih davkih se mora sestaviti volilni imenik. Najbiž so storili to namenoma, češ, drugače ne zmagamo. In res na ta način je šlo. Volilcem, katerim se niti sanjalo ni, da bi imeli volilno pravico, poslali so vest, naj pridejo, samo da bodo „z njimi volili“. Naši pa za to niso vedeli in, naravno, tudi niso šli. Kako prav je tedaj imel občinski sluga, ko se je v Ledinah pridružil, ko je klical volitev, da Ledinci ne zmagajo, če tudi pridejo! Dokler je šla volitev v redu, zmagovali so naši. Ko pa je pridrla mnogo nepoklicanih petakarjev, se je zasukalo. In sedaj „Narod“ piše: „Izvoljenih je bilo vseh osem mož narodne stranke s 40 glasovi večine. Zavedne Ziri pa so pokazale, da ne velja več samo tisto, kar ukazuje „gospod“. Hic Rhodus, hic salta! To je vaša zmaga! Dober tek! O agitaciji na dan volitve ni treba mnogo besed izgubljati. Tu se je prosilo, žugalo, klelo, obetala pijača, zabavljalo. In koncem volitve napadli so moža, ki je znan po celi občini in drugod kot poštenjak, katerega je „Narod“ tudi potipal pod imenom „bodeči Vrban“: kaj imaš sedaj od tega, da s f. . . držiš? Revez jim je moral uiti pri stranskih vratih skozi „kamro“. In ako je bil zvrnjen voz moža Vaše stranke, je bila to njegova krivda. Pokaj je pa zabavljaj vozeč se skozi „klerikalen tabor“ in upil: Auf žirovci! ste padli? To-liko dovolj v pojasnilo. Osrečevalce naše poznamo njih delo in zmago tudi. Svetu naj pa obširneje poročajo poznejši zgodovinarji, virov jim ne bode manjkalo živih in menda tudi ne tiskanih!

(Nezgoda.) Delavcu Ant. Žibretu v Hrastniku je stroj v tovarni kemičnih produktov odtrgal levo roko, ki se je zaplela mej jermen. Prenesli so ga v ljubljansko bolnico.

(Desetletni samomorilec.) Desetletni šolar Franc Reinisch v Oberhennersdorfu se je stebel s tovarišem ter ga občutno udaril na oko. Brat ranjenega dečka je grozil Reinischu, da bo zaprt, ker je morilec. Reinisch je zbežal in od tedaj izginil. Kmalu potem so ga našli v bližnjem gozdiču na nekem drevesu obešenega, mrtvega. — Čudna mladina to!

Društva.

(Slovansko pevsko društvo na Dunaju) imelo je 29. m. m. svoj občni zbor, kateremu je predsedoval g. Pukl, ker je predsednik Bouchal odstopil. Bilo je že 100 pevcev in pevk navzočih. Sklenilo se je povišati udnino od 6 na 8 gl., da se pomnoži odbor, da društvo izdaje muzikalije ter s tem pridobi novo vrsto udov, kakor n. pr. Glasbena Matica v Ljubljani. Na predlog g. Zenkla imenovan je bivši predsednik Bouchal častnim predsednikom; g. Pukl predlaga, da se imenuje g. M. Hubad zaradi neveljavih zaslug za društvo častnim udom, kar se zgodi vsklikom. Častni ud in mnogoletni predsednik društva dverni in sodni odvetnik g. dr. Zenoeh stavi predlog, da se častnim udom izvoli g. Jakob Pukl zaradi zaslug, ki si je pridobil za društvo v teku 21 let, odkar je ud društva. Izvolitev se vrši per acclamationem. Predsednikom bil je potem izvoljen g. dr. Murko z večino glasov — mnogo Srbov glasovalo je proti. Prvi pevovodja je g. Hubad, drugi g. Jeraj, tretji g. Macak. Konec l. 1897 šteje društvo 301 člana, 15 častnih, pevcev in pevk 173, podpornikov 113. To društvo je najstareše slovansko na Dunaju — obstoji 35 let!

Telegrami.

Trst, 15. novembra. V zadnji seji mestnega sveta je naznanil župan, da se mu je posrečilo pregovoriti štiri mestne odbornike, da obdrže svoje mandate. Ostavka ostalih osem članov se je pa vzela na znanje in se je magistratu naročilo, naj ukrene potrebno glede dopolnilnih volitev.

Dunaj, 15. novembra. V parlamentarnih krogih se zatrjuje, da se snide nižjeavstrijski deželni zbor 20. t. m. h. kratkemu, izvanrednemu zasedanju, mejtem ko bodo ostali deželni zastopi pričeli svoje delovanje v prvi polovici meseca decembra.

Praga, 15. novembra. Dopolnilna volitev mesto poslanca Irota je določena na 18. decembra.

Madrid, 15. novembra. Škoda, katero je v okolici Valencije povzročila zadnja povodenj, je ogromna. — Pogreša se dosedaj 15 oseb.

Carigrad, 15. novembra. Avstro-ogerski poslanik baron Calice je izročil zunanjemu

ministru noto, v kateri se zahteva, da se odstavita dva turška uradnika, ker se napram avstrijskim oblastvom nista tako vedla, kakor določajo diplomacijski propisi.

Carigrad, 15. novembra. Sultan je podelil ruskemu zunanjemu ministru, grofu Muravjevu veliki kordon ozmanjskega reda.

Umrlj so:

13. novembra. Vid Javornik, kurjača sin, 5 mesecev, Dunajska cesta 35, božjast.

14. novembra. Helena Jesih, kuharica, 42 let, Kongresni trg 6, plućnica.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306.2 m.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nobe	Padavina v 24. urah v mm.
13	9 zvečer	741.9	2.6	brezv.	oblačno	
14	7. zjutraj	740.2	2.2	sl. zah.	oblačno	0.0
	2. popol.	739.5	5.6	sl. svzh.	"	
14	9. zvečer	739.7	6.8	sl. jug	oblačno	
15	7. zjutraj	740.1	8.0	sl. jug	akoro obl.	0.0
	2. popol.	740.8	11.2	sr. zah.	oblačno	

Srednja temperatura sobote 1.4°, za 2.7° pod normalom.
Srednja temperatura nedelje 4.9°, za 1.0° nad normalom.

768 1-1

Globoko užaljeni naznanjamo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem pretužno vest, da je naš iskreno ljubljani oče, stari oče in tast, gospod

Lovro Košir

posesnik

danes v nedeljo, dne 14. t. m., dopoldne ob 9. uri po dolgotrajni, mučni bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajočce, v 74. letu svoje starosti mirno zaspal v Gospodu.

Pogreb dragega pokojnika bo v torek dne 16. listopada, ob 3 uri popoldne iz hiše žalosti na župnijsko pokopališče.

Sv. maše zadušnice brale se bodo v župni cerkvi v Škofji Loki.

Blagega pokojnika priporočamo v pobožno molitev in prijazen spomin.

V Škofji Loki, dne 14. listopada 1897.

Fran, Ivan, Josip, sinovi. — Antonija Košir roj. Juvan, sinaha. — Mimica Košir, unukinja.

767 3-1

Iz srca užaljena naznanjava, da je velečastiti gospod

Janez Stan. Hofstetter,

zlatomašnik, knezoškofjski konzistorijalni svetnik, častni kanonik ljubljanskega stolnega kapitola, vitez Franc Jožefovega reda, dekan in župnik postojnski, častni občan postojnski in vrhpoljski itd.,

danes zjutraj ob 3. uri, 75 let star, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb bo v torek ob 9. uri zjutraj.

Faranom in čč. gg. sobratom priporočava rajnkega gospoda v pobožno molitev.

Venci se hvaležno odklanjajo.

V Postojini, dne 14. novembra 1897.

Jernej Bernard, Janko Mlakar, kapelana.

Naznanilo prevzetja.

Usojam si p. n. občinstvu uljudno naznaniti, da sem prevzel prenovljeno in dobro znano

restavracijo „Perlesove pivovarne“

v Ljubljani, Prešernove ulice št. 9.

Za izvrstno marcno pivo, fina in naravna vina, za okusna mrzla in gorka jedila in za pazljivo postrežbo je poskrbljeno.

Za mnogobrojni obisk najuljudneje prosi

s spoštovanjem

J. Vospernik

poprej restavrator tovarne Goričane.

765 3-2

Dunajska borza.

Dne 12. novembra.

Skupni državni dolg v notah	102 gld. 50 kr.
Skupni državni dolg v srebru	102 " 35 "
Avstrijska zlata renta 4%	122 " 90 "
Avstrijska krona renta 4%	102 " — "
Ogerska zlata renta 4%	122 " 20 "
Ogerska krona renta 4%	99 " 95 "
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	951 " — "
Kreditne delnice, 160 gld.	353 " 75 "
London vista	119 " 75 "
Nemški drž. bankovci za 100m. nem. drž. velj.	58 " 85 "
20 mark	11 " 76 "
20 frankov (napoleon)	9 " 53 1/2 "
Italijanski bankovci	45 " 20 "
C. kr. cekini	5 " 66 "

Dne 13. novembra.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	160 gld. — kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	159 " 75 "
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	191 " 75 "
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	90 " 65 "
Tisine srečke 4%	139 " 50 "
Dunavske vravnave srečke 5%	128 " 75 "
Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	109 " 50 "
Posojilo goriškega mesta	112 " 50 "
4% kranjsko deželno posojilo	98 " — "
Zastavna pisma av. ostr. zem.-kred. banke 4%	98 " 60 "
Prijoritete obveznice državne železnice	226 " — "
" " južne železnice 3%	183 " 80 "
" " južne železnice 5%	126 " 25 "
" " dolenskih železnic 4%	99 " 50 "

Kreditne srečke, 100 gld.	199 gld. — kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	156 " — "
Avstrijska rubežga križa srečke, 10 gld.	19 " — "
Rudolfove srečke, 10 gld.	24 " 50 "
Salmove srečke, 40 gld.	74 " — "
St. Genois srečke, 40 gld.	79 " — "
Waldsteinove srečke, 20 gld.	57 " — "
Ljubljanske srečke	22 " 50 "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	162 " 50 "
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	3395 " — "
Akcije tržaškega Lloyda, 500 gld.	405 " — "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	78 " 70 "
Splošna avstrijska stavbinska družba	93 " 50 "
Montanska družba avstr. plan.	133 " — "
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	168 " 25 "
Papirnih rubljev 100	128 " 12 "

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanje za zgube pri zrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za doseg kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnih.